

มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการเชิญชวนให้มอบฉันทะ
ในการประชุมผู้ถือหุ้นในบริษัท

นางสาว จิตรลดา เสงยศมาก

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชานิติศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2539

ISBN 974 - 634 - 275 - 4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 1689392X

LEGAL MEASURES FOR REGULATING PROXY SOLICITATION
IN SHAREHOLDERS' MEETING

MISS CHITRALADA HENGYOTMARK

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Laws

Department of Law

Graduate School

Chulalongkorn University

1996

ISBN 974 - 634 - 275 - 4

จิดรลดา เสงยศมาก : มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการเชิญชวนให้มอบฉันทะในการประชุมผู้ถือหุ้นในบริษัท (LEGAL MEASURES FOR REGULATING PROXY SOLICITATION IN SHAREHOLDERS' MEETING) อ.ที่ปรึกษา : รศ.สำเรียง เมฆเกรียงไกร, 231 หน้า.. ISBN 974-634-275-4

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อพิจารณาถึงกฎหมายเกี่ยวกับการเชิญชวนให้มอบฉันทะในการประชุมผู้ถือหุ้นในบริษัทของประเทศไทยว่ามีการให้ความคุ้มครองอย่างเพียงพอหรือไม่ และควรจะมีการนำมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมอย่างไรเข้ามาบังคับใช้

ผลการวิจัยพบว่ากฎหมายในส่วนต่าง ๆ ของประเทศไทยไม่ปรากฏว่ามีกฎหมายเข้ามาควบคุมในส่วนนี้โดยตรง จึงก่อให้เกิดปัญหาความไม่เป็นธรรมแก่ผู้ถือหุ้นที่ถูกเชิญชวนให้มอบฉันทะ และจากการศึกษากฎหมายของต่างประเทศก็พบว่าหลักการที่เหมาะสมต่อการนำมาเป็นมาตรการควบคุมการเชิญชวนให้มอบฉันทะในการประชุมผู้ถือหุ้นในบริษัท ก็คือ การบัญญัติกฎหมายควบคุมการเชิญชวนให้มอบฉันทะในการประชุมผู้ถือหุ้นในบริษัทมาบังคับใช้โดยตรง ซึ่งเป็นการกำหนดให้ผู้เชิญชวนให้มอบฉันทะเปิดเผยข้อเท็จจริงต่อผู้ถือหุ้นที่ถูกเชิญชวน ซึ่งในการเปิดเผยข้อเท็จจริงนั้นควรจะต้องยื่นรายการเปิดเผยข้อเท็จจริงต่อหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้ทางการเข้ามาตรวจสอบและดูแลการยื่นรายการเปิดเผยข้อเท็จจริงให้ครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ของกฎหมายและนำกฎหมายนี้มาใช้กับการเชิญชวนให้มอบฉันทะในการประชุมผู้ถือหุ้นในบริษัทมหาชนเท่านั้น เนื่องจากบริษัทมหาชนนี้มีผู้ถือหุ้นที่เป็นสาธารณชนเข้ามาเกี่ยวข้อง นอกจากนี้แล้วควรมีการควบคุมเพื่อให้มีการให้ข้อเท็จจริงอย่างถูกต้อง เพื่อไม่ให้มีการบิดเบือนข้อมูล อันมีผลกระทบต่อความตัดสินใจในการมอบฉันทะให้ลงมติของผู้ถือหุ้น อีกทั้งยังเป็นเป็นการส่งเสริมให้มีการต่อสู้ให้มีการมอบฉันทะ จึงควรกำหนดให้ผู้ถือหุ้นมีโอกาสได้รับบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นทันทีที่ต้องการ ตลอดจนให้ได้รับชดเชยค่าใช้จ่ายคืนภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด ซึ่งหลักต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมานี้สามารถนำมาบัญญัติเพื่อป้องกันปัญหาต่าง ๆ ที่เคยมี

ภาควิชา ..... นิติศาสตร์
สาขาวิชา ..... นิติศาสตร์
ปีการศึกษา 2538

ลายมือชื่อนิติ .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

C470121 : MAJOR LAW
KEY WORD: PROXY / SOLICITATION

CHITRALADA HENGYOTMARK : LEGAL MEASURES FOR REGULATING PROXY
SOLICITATION IN SHAREHOLDERS' MEETING. THESIS ADVISOR : ASSOC.PROF.
SAMRIENG MEKKRIENGKRAI, 231 pp. ISBN 974-634-275-4

This research aimed to consider laws on proxy solicitation in shareholder's meeting in Thailand to find out whether sufficient protection has been provided or not and to see whether there should be other measures of means to be applied.

The outcome of the research revealed that there has been no Thai law which governs proxy solicitation directly. This resulted in unfair treatment to the shareholders solicited to give their proxies. The study also found that the law on proxy solicitation of certain other countries, being sui generis enactment, are suitable control of proxy solicitation. This type of laws would require the one who made solicitation to disclose informations to the solicited shareholders by filing the facts at a governmental agency whereby the disclosure would be looked after to insure a complete disclosure of fact to satisfy the purposes of the law. In addition, there should be measures to fend off distortion which could affect the decisions of shareholders in giving there proxies. In order to encourage the proxy contest there should also be provision on the access of shareholders to the list of shareholders at their request. The shareholders should also be entitled to reimbursement under the provided terms and conditions. The aforesaid measures should be enacted to prevent problems arisen in proxy solicitation in the past.

ภาควิชา.....นิติศาสตร์
สาขาวิชา.....นิติศาสตร์
ปีการศึกษา.....2538

ลายมือชื่อนิสิต.....*Chitralada Hengyotmark*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....*S. Mekkiengkrai*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ สำเรียง เมฆเกรียงไกร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาช่วยเหลือให้ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณอาจารย์สุทธิชัย จิตรวานิช ผู้ช่วยผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ท่านได้ให้คำแนะนำอันเกี่ยวข้องกับ การจัดทำวิทยานิพนธ์ในส่วนของกฎหมายไทยและกฎหมายสหรัฐอเมริกา และผู้เขียน ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ พิชัยศักดิ์ หรยางกูร ซึ่งเป็นประธานกรรมการในการ สอบวิทยานิพนธ์ และเป็นผู้กำหนดแนวทางตลอดจนให้คำแนะนำในการจัดทำวิทยานิพนธ์ให้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี อีกทั้งผู้เขียนได้รับคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์จากรอง ศาสตราจารย์ พิเศษ เสตเสถียร ตลอดจนได้รับคำแนะนำและความอนุเคราะห์ให้ค้นคว้าข้อมูล ของห้องสมุดบริษัท ที่ปรึกษากฎหมายสากล จำกัด จาก อาจารย์ไชยวัฒน์ บุนนาค ซึ่งเป็น กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้เขียนจึงใคร่กราบขอบพระคุณคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ได้สละเวลาโดยตลอด

นอกจากนั้นวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ก็ด้วยความช่วยเหลือด้านข้อมูล กฎหมายสหรัฐอเมริกาและการแปลเอกสารต่างประเทศจากอาจารย์อรพรรณ พันธุ์พัฒนา และ ความกรุณาของคุณพัฒนา ผดุงอรรถ กรรมการผู้จัดการ บริษัท สำนักกฎหมาย ธนนิติ จำกัด ที่ได้สนับสนุนและให้โอกาสในการเขียนวิทยานิพนธ์อย่างเต็มที่ และอาจารย์กิตติพงศ์ อรุณีพัฒน์พงศ์ และคุณคณิต วัลยะพีธีร์ ที่ได้กรุณาให้ผู้เขียนได้ค้นคว้าข้อมูลจากห้องสมุด บริษัท เบเคอร์ แอนด์ แม็คเค็นซี จำกัด ผู้เขียนจึงขอกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างยิ่ง อีกทั้งผู้เขียนขอขอบพระคุณ คุณเพียงพนอ บุญกล้า และคุณสุภฤกษ์ อวยชัย ที่ได้ให้ความ ช่วยเหลือด้านข้อมูลกฎหมายสหรัฐอเมริกาเป็นอย่างมากด้วย

ท้ายนี้ ผู้เขียนขอขอบพระคุณ คุณพรเพ็ญ วนดิลกรัตน์ และคุณพรชญา ลัทธิวรรณ ที่ช่วยเหลือในด้านกรพิมพ์และตรวจทานเอกสารให้สำเร็จเรียบร้อย

จิตรลดา เสงยศมาก

2 พฤษภาคม 2539

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	๖.
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๗.
กิตติกรรมประกาศ.....	๘.
บทนำ	1
- วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
- สมมุติฐานแนวความคิดและทฤษฎี.....	2
- วิธีการวิจัย.....	2
- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	2
บทที่ 1 การมอบฉันทะ (Proxy)	
1. ความหมายและลักษณะการมอบฉันทะ (Proxy).....	5
2. ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ถือหุ้น และผู้รับมอบฉันทะ.....	7
3. ความแตกต่างระหว่าง “การมอบฉันทะ” กับ “การมอบอำนาจ” (Power of Attorney).....	12
4. บทบัญญัติของกฎหมายเกี่ยวกับการมอบฉันทะในการประชุมผู้ถือหุ้น.....	17
4.1 บทบัญญัติในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์.....	17
4.2 บทบัญญัติในพระราชบัญญัติจำกัด พ.ศ.2535.....	17
5. ปัญหาในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการมอบฉันทะ.....	19
5.1 ระยะเวลาที่การมอบฉันทะมีผลใช้บังคับ.....	20
5.2 การเพิกถอนการมอบฉันทะ.....	23
5.3 ขอบเขตหรือขีดจำกัดของการมอบฉันทะ.....	32
5.4 การใช้สิทธิตามที่ได้รับมอบฉันทะ.....	34
5.5 การเชิญชวนให้มอบฉันทะ.....	37

บทที่ 2	การควบคุมการดำเนินงานบริษัทของผู้ถือหุ้น	40
1	สิทธิของผู้ถือหุ้น	40
1.1	สิทธิในการครอบงำดูแลการจัดการ	40
1.1.1	สิทธิในการเข้าร่วมประชุม (Right to Attend General Meeting) และออกเสียงลงคะแนน (Voting Right)	40
1.1.2	สิทธิในการฟ้องร้อง (Right to Sue)	45
	- กรณีที่ผู้ถือหุ้นใช้สิทธิฟ้องร้องในนามส่วนตัว	45
	- กรณีที่ผู้ถือหุ้นใช้สิทธิฟ้องร้องแทนบริษัท	51
1.1.3	สิทธิในการรับทราบข้อมูลของบริษัท (Right to Information)	54
1.2	สิทธิในการได้รับเงินปันผล	58
1.3	สิทธิในการได้รับส่วนแบ่งคืนทุนเมื่อมีการเลิกบริษัท	61
2	การประชุมผู้ถือหุ้น (Shareholder's Meeting)	63
2.1	ความจำเป็นที่ต้องมีการประชุมผู้ถือหุ้น	63
2.2	วัตถุประสงค์ของการประชุมผู้ถือหุ้น	65
3	กระบวนการประชุมผู้ถือหุ้น (Constitution of Shareholder Meeting)	66
3.1	การเรียกประชุม	67
3.1.1	ผู้มีอำนาจเรียกประชุม	69
	- การประชุมสามัญประจำปี	69
	- การประชุมวิสามัญ	71
3.1.2	หนังสือบอกกล่าวนัดประชุม	73
	- วัตถุประสงค์	73
	- สาระสำคัญ	73
	- วิธีการส่งหนังสือบอกกล่าว	79
	- ข้อยกเว้นการส่งหนังสือบอกกล่าว	82
3.2	องค์ประชุมและวิธีดำเนินการประชุม	83
3.2.1	ความหมายขององค์ประชุม	83
3.2.2	การกำหนดองค์ประชุม	84

3.2.3	การมอบฉันทะในการประชุม	86
3.2.4	วิธีดำเนินการประชุม	86
3.3	การลงมติ	89
3.3.1	ประเภทของการลงมติ	90
	- การลงมติโดยตรง	90
	- การลงมติพิเศษ	90
	- การลงมติตามลำดับชั้นของหุ้น	91
	- การลงมติคะแนนสะสม	91
	- การลงมตินอกที่ประชุม	93
	- การลงมติโดยผู้ถือหลักทรัพย์ประเภทหุ้นกู้	95
3.3.2	วิธีการลงมติ	96
	- การลงมติโดยการชูมือ (Show of Hands)	96
	- การลงมติโดยการลงคะแนนลับ (Poll)	96
3.3.3	ข้อจำกัดสิทธิในการลงมติ	97
	- การออกหุ้นที่ไม่มีสิทธิออกเสียง (Non-Voting Share)	97
	- ข้อบังคับกำหนดว่าต้องมีหุ้นอย่างน้อย	99
	รวมกันเท่าใดจึงจะมีสิทธิลงมติ	
	- ข้อตกลงระหว่างผู้ถือหุ้นว่าจะต้องออกเสียงหรือ	101
	งดออกเสียงไปในทางใด	

บทที่ 3 การเชิญชวนให้มอบฉันทะ (Proxy Solicitation).....105

1	วัตถุประสงค์	105
2	ความหมายของการเชิญชวนให้มอบฉันทะ (Proxy Solicitation)	105
3	กฎหมายที่เกี่ยวข้องเรื่องการเชิญชวนให้มอบฉันทะ	106
3.1	กรณีตามกฎหมายไทย	106
3.2	กรณีตามกฎหมายสหรัฐอเมริกา	107

3.2.1	บทบัญญัติให้เปิดเผยข้อเท็จจริงที่สำคัญ อย่างครบถ้วนและเป็นธรรมต่อผู้ถือหุ้นเกี่ยว กับการเชิญชวนให้มอบฉันทะ (Rule 14a-3)	109
	- ประเภทของบริษัทที่ถูกควบคุมภายใต้ Proxy Rule	109
	- นิติสัมพันธ์ที่ถูกควบคุมภายใต้ Proxy Rule	110
	- การยื่นจดทะเบียนต่อคณะกรรมการ SEC	111
	- ขอบเขตข้อเท็จจริงที่ต้องเปิดเผยภายใต้ Proxy Rule	113
3.2.2	บทบัญญัติห้ามมิให้เปิดเผยข้อเท็จจริงอันเป็น เท็จหรือหลอกลวงหรือห้ามละเลยการปฏิบัติตาม ที่กฎหมายกำหนดในการเชิญชวนให้มอบฉันทะ	118
	- สารสำคัญ (Material)	121
	- ความเป็นเหตุเป็นผล (Causation)	125
	- ระดับมาตรฐานความผิด (Standard of Fault)	129
	- การเยียวยา (Remedies)	132
3.2.3	บทบัญญัติให้รวมข้อเสนอที่ผู้ถือหุ้นยื่นต่อฝ่ายจัดการ ไว้ในเอกสารสำคัญซึ่งฝ่ายจัดการเตรียมขึ้นเพื่อให้ ผู้ถือหุ้นทุกคนมีโอกาสได้พิจารณาเรื่องดังกล่าว	136
	- คุณสมบัติของผู้ถือหุ้นที่มีสิทธิยื่นข้อเสนอ	136
	- สารสำคัญที่ผู้ถือหุ้นต้องกระทำ	137
	- ระยะเวลาที่ต้องยื่นข้อเสนอ	137
	- จำนวนของข้อเสนอ	138
	- ข้อยกเว้น	138
3.2.4	บทบัญญัติพิเศษที่จะนำมาใช้บังคับในกรณีที่มีการ ต่อสู้ให้มีการมอบฉันทะ (Proxy Contest)	142
	- บททั่วไป	142
	- มุลเหตุจูงใจในการต่อสู้การมอบฉันทะ	145
	- การควบคุมการต่อสู้ให้มีการมอบฉันทะ (Regulation of Proxy Contest)	146
	- สิทธิที่จะได้รับบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น (Access to List)	150
	- การเปิดเผยข้อเท็จจริง (Disclosure)	153

	- ค่าใช้จ่ายในการต่อสู้การมอบฉันทะ (Proxy Contest Expense)	153
3.3	กฎหมายอังกฤษ	156
3.3.1	การเชิญชวนให้มีการมอบฉันทะ	157
3.3.2	ต้องส่งหนังสือเวียน	157
3.3.3	การตอบโต้โดยผู้ถือหุ้น	158
3.3.4	วิธีการรับรายชื่อผู้ถือหุ้นของบริษัท	159
3.3.5	ค่าใช้จ่ายในการเชิญชวน	160
3.3.6	แบบฟอร์มการมอบฉันทะ	161
4.	การคุ้มครองผู้ถือหุ้นเกี่ยวกับการเชิญชวนให้มีการมอบฉันทะ	162
4.1	วัตถุประสงค์คุ้มครองมหาชน	162
4.2	มาตรการคุ้มครองผู้ถือหุ้น	162
4.3	การนำระบบการเปิดเผยข้อเท็จจริงมาเป็นมาตรการคุ้มครอง ผู้ถือหุ้นในประเทศไทย	166
บทที่ 4 บทสรุปและเสนอแนะ		171
รายการอ้างอิง		178
ภาคผนวก		181
ประวัติผู้เขียน		231